

2. Кошевий М. М. Управління ефективністю діяльності сільськогосподарських підприємств на засадах системного підходу / М. М. Кошевий, К. А. Лимаренко // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018. – Т. 23. – Вип. 5 (70). – С. 100–105.
3. Фарафонова Н. В. Оптимізація використання виробничих ресурсів сільськогосподарськими підприємствами / Н. В. Фарафонова // Економічний часопис-XXI. – 2012. – №1-2. – С. 36–39.

Яценко М. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ ІНСТРУМЕНТІВ
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Сучасні умови господарювання характеризуються стрімкими динамічними процесами, які спричиняють значний вплив на стан функціонування вітчизняних підприємств всіх без виключення напрямів діяльності. Водночас, підприємства змушені швидко адаптуватись до мінливості зовнішнього середовища, що ускладнюється й без того складними умовами діяльності вітчизняних підприємств, спричиненими наслідками фінансово-економічної кризи.

В той же час, забезпечити сталість діяльності підприємств в умовах багатоаспектних змін здатне раціональне та ефективне управління часом безпосередньо на підприємстві, що не можливо без досконалого теоретичного підґрунтя теорії тайм-менеджменту.

Час – важливий ресурс людини та фірми. Від ефективності його використання залежить успіх як окремої особи, так і організації в цілому [1, с. 134]. Управління часом і управління роботою – питання, тісно пов'язані з самодисципліною, розглядом яких займається тайм-менеджмент. Тайм-менеджмент – це галузь менеджменту, основною метою якого є виявлення та впровадження методів і принципів ефективного управління часом, що динамічно розвивається [2, с. 96].

Зазначене обумовило вибір напряму даного дослідження та підкреслює його актуальність.

В науковій літературі [1; 3; 4; 6] широко поширені наступні підходи до поняття «управління»:

- як процес розподілу й руху ресурсів;
- як цілеспрямована дія;
- як елемент, функція організаційних систем;
- як процес планування, організації, мотивації й контролю.

Підхід, згідно якому управління розглядається як процес розподілу й руху ресурсів в певній мірі є правомірним, але розподіл ресурсів більш доречно

визначати в якості процесу, який супроводжує управління, а не в якості змістовної ознаки самого управління. При цьому тайм-менеджмент в цьому сенсі буде розглядатися скоріше як інструмент впливу на такий ресурс як час.

Управління як цілеспрямована дія в певній мірі обмежує сутність управління через те, що цілеспрямована дія лише розкриває зміст впливу суб'єкта на об'єкт. За таких умов, тайм-менеджмент можна трактувати як цілеспрямований вплив тайм-менеджерів на персонал компанії та їх робочий час.

Підхід який розглядає управління як елемент або функцію організаційних систем розкриває зміст саме організаційної системи як впорядкованої побудови. Тайм-менеджменту в такому підході виступає у якості елемента організаційної підсистеми управління персоналом.

Управління як процес планування, організації, мотивації й контролю зводить сутність управління до переліку загальновідомих функцій управління, висуваючи при цьому значення тайм-менеджменту на перший план.

На нашу думку, найбільш повно інструменти тайм-менеджменту в управлінській діяльності можуть бути розкриті саме в контексті даного підходу (табл. 1).

Таблиця 1. Взаємозв'язок інструментів тайм-менеджменту із функціями управління

Функція	Інструмент тайм-менеджменту
Планування	Тайм менеджмент безпосередньо пов'язаний із функцією планування. При цьому такий зв'язок має двосторонній характер: з одного боку, планування як функція включає в себе інструмент планування робочого часу (тайм-менеджмент), а з іншого – результати тайм-менеджменту доцільно використовувати в подальшому плануванні.
Організація	Організація як функція управління містить елемент тайм-менеджменту, але в той же час, тайм-менеджмент має власну організацію. Тому між поняттями організації та тайм-менеджменту також спостерігається двобічний взаємозв'язок.
Мотивація	Мотивація, як елемент управління, є дієвим інструментом впливу на ефективність управління власним часом. Підвищення рівню вмотивованості персоналу допомагає забезпечити й більш високий рівень самодисципліни у колективі.
Контроль	Контроль впливає на тайм-менеджмент, підвищуючи його ефективність. Таке зауваження ґрунтується на тому, що без дієвого контролю не можливо встановлювати межі управління часом

Отже можна констатувати, що інструменти тайм-менеджменту тісно взаємопов'язані із функціями управління. При цьому тайм-менеджмент має двобічний зв'язок із плануванням та організацією, тоді як зв'язок тайм-менеджменту з мотивацією та контролем є однобічним.

Окреслені висновки, на нашу думку, безперечно сприятимуть побудові цілісної системи управління підприємством із раціональними зв'язками функцій управління та інструментів тайм-менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Менеджмент: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, С. М. Макуха та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2013. – 216 с.
2. Колпаков В. М. Самоменеджмент: навч. посіб. / В. М. Колпаков. – К.: ДП «Видавничий дім Персонал», 2008. – 528 с.
3. Буняк Н. М. Тайм-менеджмент як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/39.pdf
4. Прентис С. Интегрированный тайм-менеджмент / С. Прентис; пер. с англ. – М.: Добрая книга, 2007. – 288 с.
5. Кошевий М. М. Проблеми та тенденції якості діяльності підприємства в сучасних умовах / М. М. Кошевий // Управління розвитком суб'єктів підприємництва: механізми, реалії, перспективи: колект. моногр. – Дніпро: Біла К. О., 2018. – 444 с. – С. 316–324.
6. Трейси Б. Результативный тайм-менеджмент: эффективная методика управления собственным временем / Б. Трейси; [пер. с англ. А. Евтеева]. – М.: СмартБук, 2007. – 79 с.